

Nordmørsmusea

Fagplan formidling for Nordmørsmusea

2025 – 2029

Innhold

Nordmørmusea - en kunnskapsinstitusjon.....	3
Fagplan formidling i Nordmørmusea.....	4
Organisering og utvikling av planen.....	4
Målgruppe.....	5
Målsetting og forventninger.....	5
Definisjoner og avgrensninger.....	5
Formidling i Nordmørmusea.....	6
Tid og penger.....	6
Samling og kunnskapsgrunnlag.....	6
Langsiktige perspektiv.....	7
Det endeløse.....	7
Det kollektive.....	7
Det bærekraftige.....	8
Utfordringsbildet i 2025.....	9
Målbildet 2029.....	10
Kunnskapsutvikling.....	10
Samhandling.....	10
Samling.....	11
Infrastruktur og organisasjonsutvikling.....	11
Forankring og kommunikasjon.....	12
Kapasitet og kompetanse.....	12
Framdrift.....	12

Vår visjon for framtida er å vere ei drivande kraft for nordmørsk kulturarv og kjelde til kunnskap, inspirasjon og utvikling. Gjennom kunnskapsproduksjon, samlingsutvikling, formidling, ivaretaking og samhandling skal vi vere ei samfunnskraft å rekne med og oppleves som trygg, tøff og tydeleg i samhandling med samfunnet rundt oss.

Fra Strategiplan for Nordmørsmusea 2024 – 2034.

For å kunne være en drivkraft og en kilde til kunnskap, inspirasjon og utvikling, må Nordmørsmusea utvikle formidlingen som et hovedgrep i arbeidet vårt. Formålet med denne planen er å sette en retning for formidlingen, å gi et tydelig signal om hva vi ønsker å oppnå og hvordan, og å være et godt verktøy for ansatte i arbeidet med utviklingen og ivaretakingen av nordmørsk kulturarv. Dette er første fagplan for formidling i Nordmørsmusea.

Nordmørsmusea - en kunnskapsinstitusjon

Nordmørsmusea er et konsolidert regionsmuseum med ansvar for å ivareta og utvikle nordmørsk kulturarv. Vi er et aksjeselskap med avtalefestet ansvar for og råderett over den nordmørske samlingen som eies av kommuner og museums lag i vårt område. Vi er en modig, pålitelig og ekte kraft for positiv endring i samfunnet vårt. Vi ønsker å engasjere og inspirere gjennom vårt arbeid, og skape rom for utvikling, refleksjon og feiring av vår felles kulturarv. Vårt endelige mål er å skape et bedre og mer bærekraftig samfunn, fremme forståelse, empati og en følelse av tilhørighet i en verden i stadig endring.

Vi følger ICOMs definisjon av museum¹ som;

«...en ideell, permanent institusjon i samfunnets tjeneste som forsker, samler, bevarer, tolker og stiller ut materiell og immateriell arv. Åpent for publikum, tilgjengelig og inkluderende, museer fremmer mangfold og bærekraft. De opererer og kommuniserer etisk, profesjonelt og med deltakelse av lokalsamfunn, og tilbyr varierte opplevelser for utdanning, glede, refleksjon og kunnskapsdeling.»

Nordmørsmusea er først og fremst en kunnskapsinstitusjon, med hovedfokus på å utvikle ny og bedre kulturhistorisk og handlingsbåren kunnskap om kulturarven vår. Vi tar utgangspunkt i Meld.st. 23 *Musea i samfunnet Tillit, ting og tid* når vi planlegger det museumsfaglige arbeidet vårt. Vi jobber ut fra et overordnet mål om å ivareta og utvikle nordmørsk kulturarv gjennom:

- Solid kunnskapsproduksjon
- Relevant formidling
- Heilskapleg samlingsutvikling
- Trygg ivaretaking
- Aktiv samhandling

Fagområdet formidling retter seg inn mot alle disse punktene, og da spesielt *relevant formidling* og *aktiv samhandling*. En stor del av arbeidet vårt dreier seg rundt formidling og kontakt med publikum, samarbeidsaktører og andre kunnskapsinstitusjoner. Formidlingen skaper en fysisk og digital arena for å fortelle om det vi vet og kan. Samtidig åpner det for kunnskapsutvikling og ny forståelse i møte med verden og enkeltmennesker rundt oss.

Vi vektlegger verdiene drivkraft, kunnskap og relevans i arbeidet vårt. Drivkraft basert på motivasjon, engasjement, endringsvilje og ambisjoner. Kunnskap om det vi driver med, der evner, håndverk, profesjonalitet, kompetanse og personlige egenskaper legger opp til å skape tillit og troverdighet, og gjør oss modige i valgene vi tar. Og valgene vi tar skal resonneres med samfunnet vi er en del av, der vi skal fungere i samspill med tiden, slik at vi sikrer en relevans, en troverdighet og et nærvær nå og i fremtiden med det vi utvikler kunnskap om.

Våre nærmere 40 ansatte, samt en rekke ansatte i sommersesong, jobber over et stort geografisk område i ti kommuner. Museene våre ligger i ni av disse, og vi har dessuten utstrakt formidlingsvirksomhet på eksterne arenaer. Vi jobber i tett partnerskap med frivillige og andre profesjonelle institusjoner innen kulturarvfeltet. Med en omfattende bygningsmasse, samling av foto, farkoster og gjenstander, samt et stort og variert arkiv, levende samling og immateriell kulturarv har vi en rik og mangfoldig arv å ta vare på og bred kunnskap å formidle rundt.

Fagplan formidling i Nordmørsmusea

Nordmørsmusea utarbeider en rekke fag- og temaplaner som er styrende for museets virksomhet. Felles for planene er at disse angir faglig innretning og prioritering innen virksomheten, mens den økonomiske prioriteringen blir gjort i det konkrete handlingsprogrammet/budsjettet når de ulike tiltakene kan bli gjennomført.

Fagplan for formidling (2025 – 2029) er en temaplan som dekker hele Nordmørsmusea og konkretiserer delmål for tiltaksplaner og handlingsprogram i årene fremover. Planen skal både danne grunnlag for museets egne prioriteringer, og samtidig være et utgangspunkt for samarbeid og samskaping med andre aktører innen kulturarv, akademia, kultur-, nærings- og samfunnsliv, så vel som offentlig og frivillig sektor. Planen skal bidra til økt kunnskap om museet sitt ansvarsområde og sikre at vi jobber i tråd med mandat og rolle som samfunnsaktør og kunnskapsinstitusjon.

Planen er basert på Strategiplan for Nordmørsmusea 2024 – 2034 og hovedmålene der. De konkrete tiltakene vil bli nedfelt i egne handlingsplaner som rulleres årlig og avstemmes med museets handlings- og økonomiplan. Den nye formidlingsplanen skal dermed på en tydelig måte samle satsingen innen dette fagområdet for hele det konsoliderte museet. Planen skal også bidra til å skape retning for øvrige strategier og utredninger både for vår egen del, men også for partnerskapen vår og andre aktører som jobber innen vårt nedslagsfelt.

Denne planen er koblet opp mot de andre fagplanene strategiplan og tiltaksplaner. Mens målene i fagplanen er basert på den overordnede strategiplanen, vil tiltaksplanene ta opp i seg ulike fagområder for hvert tiltak. Slik sikrer vi en kobling på tvers av fagfelt på en praktisk og målbar måte.

Organisering og utvikling av planen

Styret i Nordmørsmusea vedtar denne planen, og fagleder for formidling er ansvarlig for planlegging, gjennomføring og ferdigstilling av planarbeidet frem til overlevering til museumsledelsen. Direktør har ansvar for ferdigstilling til vedtak. Samtlige fagledere i museet jobber samlet for å utvikle de ulike planene, for å koordinere innhold og sikre at de ulike planene snakker sammen både vertikalt og horisontalt. Denne planen skal i første rekke skape en retning og et rom for museets egen aktivitet og det er vesentlig at ansatte deltar i prosessen og spiller inn til målbildet.

Planarbeidet har vært gjort i samarbeid med de ansatte i NMAS som jobber med formidlingsfaget. Det har vært mulig å komme med innspill til plan i egne temamøter og andre møter hvor planen har vært behandlet som del av agenda. Planen er et levende dokument og skal rulleres ved behov for oppdatering eller supplering.

Målgruppe

Vår hovedmålgruppe er innbyggere regionalt og lokalt, nå og i fremtiden, med særlig fokus på innbyggerne i eierkommunene våre. Vi har som mål å nå alle i hele regionen, for på den måten å nå en bredere målgruppe innen kulturarv, reiseliv og øvrige interesserte. Vi er opptatt av å nå fram til og samskape lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt med både profesjonelle og frivillige aktører som engasjerer seg i nordmørsk kulturarv.

Gjennom å nå bredere ønsker vi å nå enkeltmennesket. Kan vi bidra til at de riktige personene blir berørt av det vi formidler, og motivere dem til handling og endring? Og kan vi gjennom formidlingen utvikle ny kunnskap i møte med en engasjert og kunnskapsrik befolkning?

Målsetting og forventninger

Formidling i museene er en kjerneoppgave. Det er gjennom formidlingen vi forteller om og kontekstualiserer samlingene, som er kjernen i vår virksomhet. Forventningene til formidling i musea er tydelig beskrevet i Meld.st. 23 *Musea i samfunnet Tillit, ting og tid*:

Å formidla kunnskapen dei sit på til ulike brukargrupper, er ei hovudoppgåve for musea. I dette er det sentralt at det som vert formidla, vert opplevd relevant og interessant for alle dei ulike brukarane av musea. Relevant formidlingsarbeid vil framover ikkje minst vera tufta på samspel og aktiv dialog med brukarane om kva dei meiner er relevante tematikkar og relevante formidlingsformer... Gjennom målretta tilrettelegging og nyskapande formidling skal musea fremja innsikt og refleksjon.ⁱⁱ

Fokuset på aktuell og relevant formidling gjenspeiles også i andre viktige styringsdokument som fylkets delplan for museer, tilskuddsbrev fra stat og fylke, samt egen strategiplan. Her fra fylkets regionale museumsdelplan:

Formidling er musea sin mest synlege aktivitet mot publikum. Formidlinga skal vere utforskande og stille kritiske samfunnsspørsmål, og skal synleggjere musea som samfunnsaktørar. I tillegg til å synleggjere status, blir også nye tema til formidling identifisert.ⁱⁱⁱ

Definisjoner og avgrensninger

Fagplan formidling for Nordmørsmusea 2024-2029 er museets overordnede dokument for arbeid med samlingene. I følge ICOMS museumsetiske regelverk skal museene ha:

...et spesielt ansvar overfor fellesskapet for å sikre, gjøre tilgjengelig og formidle primærmaterialet som er samlet inn og oppbevart i museumssamlingene.

Vår definisjon av formidling er all utadrettet virksomhet for målgrupper med det formål å gi kulturhistorisk kunnskap basert på våre samlinger og ansvarsområder. Vi formidler på flere måter. I tillegg til det tradisjonelle museumsbesøket med omvisning, inkluderer vår formidling

- pedagogiske tilbud til grunnskole, videregående skoler og barnehage
- skilting av egne anlegg og andre kulturhistoriske lokasjoner

- publikasjoner, foredrag, historiske vandringer og arrangementer som åpne dager og aktivitetsdager
- kurs og kompetanseheving
- digital formidling

Formidlingen foregår på ulike plattformer og vi deler den hovedsakelig inn etter digital og fysisk formidling. Sistnevnte er igjen inndelt i hovedområdene handlingsbåren kunnskap og immateriell/materiell kulturarv. Sommersesong med meråpent på de fleste av våre historiske visningssteder med sommerarrangementsprogram er det største og mest kostbare formidlingsprosjektet hvert år.

Denne planen vil ta for seg punktene over. Den vil ikke ta for seg utstillinger i detalj, da det vil foreligge egen fagplan for utstilling. Den tar heller ikke for seg det vi definerer som kommunikasjonsarbeid, herunder nettsider, markedsføring og sosiale medier. Selv om det kan oppfattes som en nødvendig del av formidlingsarbeidet, hører dette arbeidet til en kommunikasjonsplan. Denne planen tar ikke for seg opplæring innen handlingsbåren kunnskap, men tar heller for seg handlingsbåren kunnskap som modell for formidling.

Formidling i Nordmørsmusea

Tid og penger

For å skape et økonomisk bærekraftig planverk innen museet er begrepene sirkulærøkonomi, ressursforvaltning og samarbeid nøkler til suksess. Det vil si at vi må ha et helhetsblikk på bruk av virkemidler og tilskudd for å sikre at vi bruker disse der vi bør og at vi gjerne gjør det i partnerskap med andre. Dette gjelder ikke bare ekstern finansiering, men også intern ressursfordeling gjennom å se vår kollektive kompetanse og hvordan vi kan dra fordeler av et konsolidert museum både i drift og i prosjektgjennomføring.

Formidlingsressursene i Nordmørsmusea er integrert i de fleste stillingene, samt at man har en fagleder formidling. Museet innehar god kompetanse og erfaring innen formidling, spesielt rettet mot barn og unge, samt mange andre typer formidlingstilbud. Ressursene er geografisk spredt, og alle stillinger er tillagt mange andre oppgaver. Det skaper utfordringer i samarbeid og utforming av større opplegg som krever flere formidlere for gjennomføring.

I sommersesongen, som varer ca. fra andre halvdel av mai til 15. august, ansetter vi museumsverter for å holde åpent i vår høysesong. Deres ressurs blir stort sett knyttet til det spesifikke anlegget de skal jobbe på i et engasjement.

Nordmørsmusea har mange frivillige tilknyttet sitt virke. Det varierer fra venneforeninger og museumslag til frittstående ildsjeler. De frivillige er en viktig ressurs i formidlingsarbeidet og benyttes ofte i forbindelse med avvikling av arrangement og skoleformidling. I noen tilfeller er vi avhengig av dere hjelp og støtte for å få gjennomført en variert formidling. De er ofte primus motor for flere hovedarrangement og bidrar til at museene er gode møteplasser. Frivillige er også en viktig ressurs i handlingsbåren kunnskap, der de ofte representerer tradisjonsbærerne.

Samling og kunnskapsgrunnlag

Samlingene våre er utgangspunktet for alt vi gjør i musea, de definerer hva det er vi skal holde på med, forske på og fortelle om. Vår samling av gjenstander, arkiv, foto, levende samling og bygg utgjør grunnstammen i formidlingen vår, sammen med handlingsbåren kunnskap og immateriell kulturarv.

Bygningene som våre kulturhistoriske visningssteder består av, er også viktige deler av vår samling. De er utstilling i seg selv, og de inneholder store deler av våre samlinger som er på utstilling. Vi har også en større levende samling som gir oss en viktig formidlingsarena, både i seg selv og som grunnlag for formidling digitalt og gjennom foredrag, seminar og publikasjoner.

Mesteparten av vår stedbundne formidling skjer i disse kulturhistoriske miljøene som våre besøkssteder er. Det er en egen formidlingsverdi i å være i de autentiske miljøene og formidle gjenstander og bygninger der de er, i tillegg til det vi vektlegger når vi forteller. Utstillingene tilfører økt verdi til formidlingen og gir en unik opplevelse som kun kan oppleves på stedet.

Vi formidler likevel på mange andre arenaer som ikke er disse visningsstedene, gjerne i samarbeid med andre kunnskapsinstitusjoner eller kunst- og kulturaktører. Dette kan være foredrag, skoler, vandringer i kulturhistoriske landskap, kurs og digitalt m.m.

Langsiktige perspektiv

I tråd med strategien for NMAS er det tre hovedperspektiv som preger arbeidet vårt; det endeløse, det kollektive og det bærekraftige. Dette er også perspektiv som gjenspeiles i fagplan for formidling på følgende måter.

Det endeløse

Vi skal tenkje langsiktig, samstundes som vi skal tenke ulike målgrupper; vi skal treffe dei som lever no, men også om 100 år, med det vi skaper av kunnskap om fortida og notida. Dei som er barn og unge om 100 år må kjenne at det vi veljer og veljer vekk i dag er relevant og fortel historia om det nordmørske. Når vi tenkjer på kven vi skal vere eit museum for, må vi ta innover oss at vi jobbar i eit endelaust perspektiv. Det påverkar korleis vi samlar, forskar, forvaltar og formidler kunnskap.

Fra Strategiplan for Nordmørmusea 2024-2034.

Som en kunnskapsinstitusjon har Nordmørmusea et fokus på kunnskapsbasert og forskningsbasert formidling. Det at vi tar utgangspunkt i oppdatert kunnskap og forskning gjør at vi leverer formidling av høy kvalitet som er godt forankret tverrfaglig. Dette skaper produkter som er varige. Det at handlingsboren kunnskap og tradering er så viktig for Nordmørmusea, også i formidlingen, bidrar til den kontinuerlige utvikling av kulturarven vår.

Det kollektive

Vi har som ansvar å vere ein del av det kollektive minnet til eit samfunn vi sjølv er ein del av. Når vi velger kva tema vi vil forske i, kva vi skal samle inn og kva vi skal velje vekk, gjer vi det på vegne av alle, også oss sjølv som innbyggjarar og del av ein kulturarv. Då må si sikre at vi utvikler kunnskap om heile det samfunnet, både dei opplagde og dei usannsynlege og til dels usynlege delane av det. Vi må føre pennen og vere røysta til dei som ikkje synes eller høyrer, så vel som dei som kjem klårt og tydeleg fram i samfunnsbiletet.

Fra Strategiplan for Nordmørmusea 2024-2034.

Museene har siden starten vært preget av samfunnet rundt seg, blant annet fordi mange museer ble etablert gjennom frivillige initiativ fra lokale og regionale aktører. Dette er noe som fremdeles gjenspeiles i NMAS, og som gir en grunnleggende dimensjon av forankring og troverdighet til kulturarven vi skal forvalte og formidle. De viktige lokale kreftene er med på å gjenspeile det vi jobber

med, være det seg type aktivitet eller samlinger, samtidig som de er med på å utvikle kunnskapen vår om kulturarven.

Det er likevel helt vesentlig at vi utvikler samarbeidet med samfunnet rundt oss til å inkludere flere frivillige og profesjonelle aktører og enkeltpersoner rundt oss, for å sikre at vi stadig utvider og utfordrer vårt bilde av det representative og kollektive.

Medvirkning i museene er viktig ikke bare med tanke på engasjerte museumsentusiaster tilknyttet det frivillige, men også resten av samfunnet. Det er uomtvistelig at så lenge en kjenner seg selv igjen i det som museene tilbyr blir kunnskapen vi formidler mer engasjerende og begeistrende. Derfor er det viktig for oss at vi inviterer inn befolkningen til medvirkningsprosesser slik at dagens publikums meninger og holdninger speiles i det vi tilbyr.

...museet sitt utøverende blikk og dialog med ulike brukargrupper ein særleg viktig del av vidare arbeid i [museums]sektoren. Eit slikt blikk må vera til stades både i kunnskapsproduksjon, samlingsutvikling og formidlingsarbeid, både ved det einskilde museet og i sektoren samla sett.^{iv}

For NMAS sin del har det lenge har det vært fokus i historien på den mannlige sfære, mye på grunn av hva man har en overvekt av i samling og arkiver. Vi vil gjennom våre mål i denne planen søke mot en mer likevektig behandling av det vi formidler, med tema som matproduksjon og tilberedning, håndverkene som skjeddde innendørs, som tekstilproduksjon og behandling, og andre typiske ferdigheter og håndverk som tradisjonelt har vært tildelt kvinner.

Vi vil også fortelle vanskelig historie, minoritetshistorier og presentere andre tema som tradisjonelt ikke har fått plass i de store fortellingene om Nordmøre. Dersom vi skal speile befolkningen, må vi gjenspeile hele befolkningen, ikke kun majoriteten og de mer spiselige temaene.

Det bærekraftige

Vi vil gjennom arbeidet vårt etablere ei verksemd, eit museum og ein samfunnsaktør som både er berekraftig i seg sjølv, og som bidreg til å utvikle auka berekraft hos andre no og i framtida. Gjennom fokus på dei tre dimensjonane klima og miljø, økonomi og sosiale forhold jobbar vi utifrå eit grunnleggande perspektiv om å bidra til å ta vare på menneska som lever i dag, utan å øydelegge framtidige generasjonar sitt høve til å leve gode liv. FNs berekraftsmål består av 17 mål, og vi ser det som naudsynt og naturleg å forhalde oss til samtlege.

Fra Strategiplan for Nordmørsmusea 2024-2034.

Formidlingen vår bidrar til å møte en rekke bærekraftsmål i samfunnet vi er en del av. Blant annet bidrar vi til god folkehelse og mental helse gjennom mestring og det å gi en trygg møteplass for alle og på tvers av samfunnslag og bakgrunn. Gjennom gode formidlingstilbud sørger vi for god utdanning til barn, unge og voksne. Som en aktiv deltager i lokalsamfunnene så er vi en viktig del av bærekraftige lokalsamfunn. Gjennom vår aktivitet er det attraktivt å bo der vi er. Gjennom å involvere frivillighet i vår drift bidrar til attraktive lokalsamfunn, ved å skape en sosial arena som gir livsmestring. I tillegg er kulturarv en uttalt del av dette bærekraftsmålet.

Formidling av samling og kunnskap bidrar til økt bevissthet om hvordan samfunn før i tiden var mer opptatt av sirkulærøkonomi, gjenbruk og lavere forbruk. Vår rolle er å bruke formidling til utvikling av forståelse, refleksjon og handlekraft, gjennom å reintrodusere handlingsbåren kunnskap og bidra til at

både enkeltpersoner, samfunnsaktører og næringsliv kan ta opp igjen gamle skikker som en del av et mer bærekraftig samfunn. Gjennom vårt arbeid med handlingsbåren kunnskap og immateriell kulturarv sikrer vi også at mer av denne kunnskapen fortsetter å gå i arv og bidrar til at flere får kjennskap til denne. På den måten skaper vi også nye tradisjonsbærere som sikrer en stadig utvikling av kulturarven vi bærer fra menneske til menneske.

Utfordringsbildet i 2025

Formidling er det mest synlige arbeidet vi gjør i dag, og representerer et fagområde som mange utenfor museet er opptatt av. Hvis det ikke skjer synlig formidling, gjør museet noe i det hele tatt? Vår største utfordring i dag når det gjelder formidling er kapasitet. Store deler av formidlingsressursene er bundet opp i tverrfaglige stillinger, som også skal dekke de andre fagområdene i museet i samme stilling. Dette gjør at formidling hele tiden blir en prioriteringssak. Selv med støtte fra fagleder og andre kolleger gjør det at vi ikke strekker til med all den formidlingen vi kunne hatt ønske om å gjennomføre.

En annen sårbarhet er at mye formidling gjennomføres med frivillige. Det er et privilegium å ha så mange frivillige som bidrar til formidlingen, og det gir økt kvalitet og kapasitet, spesielt i viktige møter mellom unge og tradisjonsbærere. Når vi gjør oss avhengig av frivillige for gjennomføring, blir det imidlertid sårbart når de plutselig faller fra, være det seg sykdom eller andre årsaker. Når vi legger opp til formidling som krever mange frivillige man plutselig ikke har lenger, har vi et forklaringsproblem som en profesjonell kunnskapsinstitusjon. Det er NMAS som framstår som en som ikke kan levere.

De store formidlingsprosjektene vi gjennomfører hvert år er tidkrevende. Spesielt mye tid går til de administrative oppgavene. Det går også med tid til opplæring og oppfølging av de midlertidig ansatte museumsvertene i sommersesong. Og selv med den beste opplæringen opplever vi tidvis at publikum forventer en veldig høy kvalitet av tjenester levert av ufaglærte, som om de var fagansatte med høy utdanning. Denne forventningsavklaringen er utfordrende, spesielt siden sommersesongens ansatte i stor grad er skoleungdom og studenter i sitt første møte med arbeidslivet. Med andre ord er kapasitet, forventningsavklaring og rolleforståelse viktige deler av utfordringsbildet vårt innen formidling i dag.

I løpet av 2025 skal vi flytte inn i nytt felles kulturhus i Kristiansund, det blir vårt nye hovedsete, med både fast utstilling, temporære utstillingslokaler, administrasjon og regionmagasin. I tillegg får vi tilgang på en rekke formidlingsrom, herunder operasal, felles formidlingsrom med biblioteket, ulike undervisningsrom og arbeidsrom. Med dette etablerer vi en helårsarena for formidling fra hele museet. Det vil også gi oss store muligheter for samarbeid og realisering av en rekke prosjekter og satsinger innen og ut over fagfeltet. Vi vil bli tilgjengelig på en helt annen måte, plassert midt i sentrum av Kristiansund, og med mulighet for å spre oppmerksomheten ut til hele museet vårt og hele kulturarven vi forvalter.

Det er likevel utfordringer knyttet til dette. Vi har aldri drevet slik før og kan ikke forutse hva vi møter. Vi vet lite om ressursbehov for å drifte tilbud i dette huset og det er usikkerhet i å planlegge for en ukjent framtid. Vi blir nå ekstra synlige, noe som gir forventningspress både fra innsiden og utsiden av museet. Samtidig vet vi at vi for første gang som regionsmuseum får egnede lokaler til å drive forsvarlig samlingsforvaltning og en helt unik mulighet til å formidle til et nytt publikum. For mens vi tidligere har jobbet i egne museum og på andres arenaer, skal vi nå dele bygg med bibliotek, kulturskole og opera. Det vil si at vi ikke bare vil møte et museumsinteressert publikum, men besøkende til en av de tre andre institusjonene og øvrige arrangementer og aktiviteter i bygget. Samtidig skal vi sikre høy aktivitet og god formidling i hele regionsmuseet. Derfor er det viktig at vi allerede i denne planen tar høyde for en revidering av formidlingstilbud, økt fleksibilitet, kapasitet, faglig utvikling og kompetanseheving i perioden som kommer.

Målbildet 2029

Fagplan formidling skal tegne et målbilde for 2029 som tar inn i seg det vi har beskrevet i tidligere avsnitt. Disse målene vil igjen bidra til at vi når strategimålene våre frem mot 2034. Vi kan sortere målene i tre hovedkategorier; revisjon, oppdatering og videreutvikling. Vi har behov for gjennomgang og opprydding av formidlingsporteføljen vår. Er det vi gjør formålstjenlig, svarer det ut det våre overordnede planverk sier vi skal gjøre, eller er det gjennomført fordi det er rutine/forventninger til det? Hva skal vi beholde, og hva skal legges vekk?

Det leder oss videre til oppgraderingsbehovet. Vårt formidlingstilbud skal svare ut gjeldende stortingsmeldinger, standarder og læreplaner, ny forskning og basere seg på den kunnskapen vi sitter med som regionsmuseum som er under stadig utvikling. Vi må sikre at eksisterende opplegg svarer ut denne forventningen. Det tar oss til slutt til behovet for å videreutvikle og skape ny formidling. Strategiplanens tydelige satsning på handlingsbåren kunnskap må spesielt gjenspeiles i formidlingen vi gjør. Og ikke minst må vi ta høyde for våre nye arena for formidling og samhandling i Normoria, og se denne i tett sammenheng med øvrige formidlingsarenaer.

Kunnskapsutvikling

Nordmørsmusea har etablert seg som ein forskningsbasert kunnskapsinstitusjon med utgangspunkt i nordmørsk kulturarv. Nordmørsmusea er nasjonalt leiande i utvikling av, forskning på og bruk av handlingsboren kunnskap. Nordmørsmusea har utvikla og profesjonalisert næmingeordninga som utdanning på høgare nivå innan handlingsboren kunnskap. Nordmørsmusea har etablert ein praksis for utvikling av ny kunnskap gjennom aktiv samhandling med publikum, partnerskap og øvrige aktørar innan kulturarvfeltet.

Fra strategiplan for Nordmørsmusea 2024 – 2034.

- ❖ Vi har en oppdatert og relevant portefølje med kunnskapsbasert formidling av høy kvalitet til hele regionen.
- ❖ Vår formidling bidrar til utviklingen av ny kunnskap, blant annet gjennom aktiv samhandling med publikum, partnerskap og øvrige aktører.
- ❖ Vi formidler ny forskning og kunnskap knyttet til kulturarvområdet vårt.
- ❖ Handlingsbåren kunnskap er foretrukket modell i formidlingen vår.
- ❖ Vår formidling bidrar til økt kunnskap spesielt innen kvinnehistorie.

Samhandling

Nordmørsmusea har utvikla gode og ukompliserte samarbeidsformer og tydelege rutiner for samhandling med frivillig sektor og øvrig kultur- og samfunnsliv. Nordmørsmusea er ein pådrivar og deltakar i samarbeid innan den regionale ABM-sektoren. Nordmørsmusea er ein truverdig, modig og aktiv samfunnsaktør. Nordmørsmusea har utvikla eit nytt og utvida publikum både i og utanfor hovudmålgruppa.

Fra strategiplan for Nordmørsmusea 2024 – 2034.

- ❖ Vi bruker formidlingen vår aktivt for å sikre god dialog og samhandling med publikum, frivillig sektor og øvrig kultur- og samfunnsliv.
- ❖ Vi bruker formidlingen vår til å presentere kunnskap som kan bidra til samfunnsdebatten.
- ❖ Vi har utviklet flere konkrete formidlings samarbeid med ABM-sektoren.
- ❖ Vi forteller vanskelig historie fra egen region.
- ❖ Vår formidling i Normoria har gode besøkstall og gir økt merbesøk til våre avdelinger i alle kommuner.

Samling

Samlingene, herunder gjenstander, arkiv, bygg og levande samling, er representative for nordmørsk kulturarv. Samlingene er registrerte, digitaliserte og tilgjengeleggjort. Samlingene er trygt ivaretekne.

Fra strategiplan for Nordmørsmusea 2024 – 2034.

- ❖ Formidlingen vår av historien til hele regionen, herunder minoritetshistorie, skal bidra til å utvikle en representativ og tilgjengelig samling i hele museet.
- ❖ Vi bruker formidlingen vår aktivt for å fortelle om og hente inn ny kunnskap om samlingen vår.

Infrastruktur og organisasjonsutvikling

Nordmørsmusea har ei trygg økonomi- og ressursstyring som sikrar ei kontinuerleg utvikling av verksemda vår. Nordmørsmusea har utvikla ei sterk kjensle av samhøyre både i eige kollegium og inn mot lokal, regional og nasjonal partnerskap. Nordmørsmusea er ei profesjonell verksemd der system, kommunikasjonsformer og samhandlingsarenaer legg til rette for ein berekraftig organisasjon der tilsette trives og veks.

Fra strategiplan for Nordmørsmusea 2024 – 2034.

- ❖ Formidlingsarbeidet vårt gjennomføres på en forutsigbar og økonomisk bærekraftig måte.
- ❖ Vi utvikler og tar i bruk overførbare formidlingsopplegg som kan tas i bruk i hele regionen og av ulike ansatte.
- ❖ Vi bruker formidlingen vår som et samhandlingsverktøy på tvers av fagene i regionsmuseet.
- ❖ Vi deltar aktivt i de nasjonale museumsnettverkene vi er medlem av

Forankring og kommunikasjon

Nordmørmusea har utvikla ein samanhengande planstruktur basert på systematiske prioriteringer som kjem tydeleg fram i budsjett og rapporteringer. Nordmørmusea er solid forankra som ei kunnskapsbasert og tillitsvekkande verksemd både internt hos dei tilsette, i partnerskapen vår og ellers i samfunnet rundt oss. Nordmørmusea har ein klar kommunikasjonsstrategi som vi jobbar etter.

Fra strategiplan for Nordmørmusea 2024 – 2034.

- ❖ Vi planlegger formidlingen vår i tett samspill med de øvrige fagplanene, basert på strategiplan og med handlingsprogram forankret i vedtatte budsjett.
- ❖ Vi bruker formidlingen vår aktivt for å forankre Nordmørmusea som en kunnskapsbasert og tillitsvekkende bedrift både internt og eksternt.
- ❖ Vi har definert og jobber etter den overordnede narrativen for Nordmørmusea.

Kapasitet og kompetanse

Nordmørmusea har ein aktiv kompetanseutviklingsplan. Nordmørmusea har tilsette med høg, oppdatert og relevant kompetanse. Nordmørmusea har nok tilsette til å utføre oppdraget vårt på ein tilfredsstillande måte. Nordmørmusea er ein ettertrakta praksisplass for studentar innan høgare utdanning, og ein foretrukken læringsarena for næmingar og lærlingar innan tradisjonshandverk på båt og bygg.

Fra strategiplan for Nordmørmusea 2024 – 2034.

- ❖ Økt formidlingskompetanse innen både materiell og immateriell kulturarv er en prioritert satsing i regionsmuseet.
- ❖ Alle museets ansatte kjenner til og evner å gjenfortelle den overordnede narrativen i regionsmuseet.
- ❖ Vi legger aktivt til rette for samarbeid med studenter og forskere innen ulike formidlingsfag.
- ❖ Sommersesongen er drevet effektivt og gir formidling av høy kvalitet uavhengig av ansatt.
- ❖ Vi tilpasser formidlingsopplegget vårt til tilgjengelig kapasitet i egen organisasjon.

Framdrift

Framdrift vil skje gjennom årlige handlingsplaner. Disse vil bli utarbeidet av de ansatte som jobber med formidling, under ledelse av fagleder formidling. Dette er et arbeid som gjennomføres hver høst, parallelt med budsjettarbeid, for å forankre tiltakene og sikre at tiltakene korresponderer med budsjett. Planen i seg selv rulleres årlig og revideres innen utgangen av planperioden.

ⁱ <http://norskicom.no/museumsdefinisjon/>

ⁱⁱ St.meld. nr.23 (2020-2021) side 57.

ⁱⁱⁱ Møre og Romsdals Regional delplan for museum side 3.

^{iv} Stortingmelding 23 2020-2021 Tillit, ting og tid.